

ПРЕСЛАВСКА ДУМА

Вестникъ за култура и стопанство
Издание на Преславската градска община
Редакторъ: Владимиръ Стойчевъ

Гумитъ
„КОНТИНЕНТАЛЪ“
по километранъ и
начество биятъ
ренордъ!

„Патлейна“ А. Д. — Шуменъ
телефонъ 195

За манастира „Св. Паттелейманъ“ на св. Царь Бориса

Човѣкътъ трѣбва да направи красотата на Патлейна по-мистична. Необходимо е обстановката да приобщава съ духъ, отразенъ въ това свето мѣсто. Малко повече трудъ и желание може да направи Патлейна като мѣсто, въ което ще се стичатъ поклонници отъ цѣлата Българска земя. Единъ забравенъ празникъ. Изповѣдта на единъ поклонникъ

Прави впечатление, че тая година посетители-тъ на Преславъ сж надвишили отдавна броя на миналитъ години. Това, безспорно, се дължи отъ една страна на построе-ната ж. п. линия до гра-да и отъ друга на все по-нарастващия интересъ между българския народъ къмъ Преславскитъ свети-ни. Отъ началото на про-лѣтѣта непрекъснато въ-ски денъ по преславскитъ улици минаватъ стоти-ци поклонници, предимно млади хора. На насъ, пре-славяни, и на отговорни-тъ лица на нашата дър-жава се налага повелите-ленъ дългъ, щото тоя по-токъ на хора да не бжде случаенъ, да не бжде само за една година; да напра-вимъ всичко възможно, що-то тоя потокъ отъ годи-на на година да се увели-чава. Това ще бжде не са-мо отъ стопански инте-ресъ за града, но и отъ интересъ за българския на-родъ, за укрепяване на бъл-

гарския духъ, отъ който винаги и навсѣкжде има-ме нужда.

Мнозина сж забелязали голѣмия възторгъ, който се чете по лицата на по-клонниците, които ви-дятъ бисеритъ на българ-ската история: златна-та Симеонова църква, дво-реца на царь Симеона и Патлейна.

Ето какво ми разказва единъ поклонникъ, младъ учителъ, който водѣше една група ученици отъ единъ далеченъ край на нашата родина.

— Учителъ съмъ по история и всички ония съ-бития, които сж стана-ли тукъ, познавамъ много-добре. Винаги съ радостъ и вдъхновение съмъ разгъ-валъ предъ децата злат-нитъ страници на българ-ската история. Но моята радостъ и моето вдъхно-вение получиха истинския си видъ едва следъ като дойдохъ тукъ, въ тая Све-щена земя. Богъ щедро е разпилѣлъ красотата си

по Патлейна. Въковетъ сж запазили тамъ много паметници, всичко е до-статъчно хубаво и ценно, за да направи силно вне-чатление, но смѣтамъ, че това, което Богъ и исто-рията сж създали изобил-но тамъ, човѣкътъ трѣб-ва да направи по-мистич-но. Тамъ трѣбва да се създаде една обстановка, която да извиква не само възторгъ у посетителя, но и да разкрива душата му въ едно по-пълно общване съ духа на оная епоха.

Тая изповѣдъ на мла-дия поклонникъ ме наве-де на мисли, които же-лая да сподѣля съ чита-телитъ на „Преславска дума“.

Патлейна, наистина, е дивенъ кѣтъ отъ нашата Родина. Но тамъ има още много работи, които чо-вѣкъ трѣбва да направи. Прави впечатление лип-сата на една строителна програма, която, ако не да доразкрие, поне да под-чертае на вниманието на хилядитъ посетители онова, което е разкрито, по начинъ, че да остави у тяхъ по-трайни чувст-ва. Това е, наистина, единъ въпросъ не на науката, но на практиката, обаче въ-просъ, отъ разрешението на който ще зависи едно увеличение на посетите-литъ. А колкото повече

се посещава едно истори-ческо мѣсто, толкова по-голяма стойностъ има то за народа. Това отъ друга страна ще се от-рази въ едни по-голями стопански ползи, било за съобщителнитъ сръдства, било за мѣстното насе-ление.

По нѣтъ на тая рабо-та ние се осмѣляваме да поставимъ нѣколко зада-чи, които не сж свързани съ много сръдства и раз-решението на които, увѣ-рени сме, ще постави нѣ-щата малко по-напредъ, отколкото сж сега.

Въ Патлейна трѣбва да се открие една малка по-щенска станция, състоя-ща се само отъ служба-та по отправяне на по-щенска кореспонденция. Въ такъвъ случай всѣки единъ поклонникъ ще има въз-можността, следъ като си купи картичкитъ съ изгледъ на Патлейна, да ги напише на своитъ близ-ки и предаде на пощата въ Патлейна. Тия картички, по-печатани съ клеймото на пощенската станция и дата, което клеймо да се чете съ околорѣстенъ надписъ „Пат-лейна, манастира на Св. царь Борисъ — край гр. Преславъ“, ще бждатъ единъ живъ и по-стояненъ споменъ за посети-теля. Това ще създаде и по-голямъ пласментъ на тия картички, което ще донесе и

по-голями сръдства. Тоя на-чинъ за увѣковчаване спомена за посещениято на такива бе-лежити мѣста, е възприетъ навсѣкжде и се указва, че поч-ти всички посетители го из-ползуватъ. Още по-голямо зна-чение ще има той, ако Глав-ната Дирекция на Поштитъ се съгласи да отпечата спе-циални пощенски марки съ образа, напимѣръ, на Св. Царь Бориса, които марки да се продаватъ само въ Патлей-на. Въ такъвъ случай ще се субуди единъ голѣмъ интересъ между хилядитъ любители на пощенски марки, и отъ друга страна това ще разгла-си и голѣмата стойностъ на Патлейна у насъ и въ чужби-на.

Монастирската църквичка въ Патлейна да се реставри-ра, ако не напълно, то поне донѣкжде, съ автентичнитъ материали, които се нами-ратъ тамъ. Така реставрира-на, тая малка църквичка да бжде преосветена, за да мо-же да се служи. Отъ номѣ-ренитъ тамъ стари икони, включително и тая отъ ке-рамика на Св. Теодоръ, която има голѣма художествена стойностъ, и се пази въ музея въ града, се направи иконо-стасъ. Предъ тоя стариненъ иконостасъ нека винаги да го-ри кандило.

И когато поклонникътъ при-стигва по каменния подъ, пла-мѣтъ на кандилото ще освѣ-тява светия образъ на ста-

ВАЖНО ЗА ПЪТНИЦИ ДО ШУМЕНЪ!

Отъ 1 май т. г. Главната Диренция на Б. Д. Ж. въвежда всѣнидневно КОНКУРЕНТНИ билети само отъ гара Преславъ до Шуменъ и обратно по цени за III кл. 30 лева, които важатъ за отиване и връщане въ срокъ отъ 3 дни, включително датата на тръгването и тая на връщането, следъ като на връщане билетитъ се завѣржаватъ на гара Шуменъ.

ОТЪ ГАРАТА

Едно отворено писмо до монтѣ съграждани отъ гр. Преславѣ

Отминаха повече отъ двадесетъ години отъ титаническитѣ борби на българитѣ за правото на племето ни да има свое мѣсто подъ свѣтовното слънце.

Това бѣше епопея въ историята на България, епопея, предизвикана отъ желанието на българския народъ да намѣри правата си. И следъ като този скжпъ идеалъ бѣше постигнатъ, следъ като, чрезъ кръвта на много свои синове, България достигна възделенията си, намѣриха се хитреци, които не се посвѣниха не само да я окрадатъ, но и да откъснатъ живи части отъ нея. Ние не имъ завиждаме днесъ, напротивъ, съжаляваме ги, че можаха да сторятъ това. Насъ ще ни крепи само истината, безпощадната истина, която мнозина преди насъ сж изпитвали, а тя е, че краденото си е крадено и никой не може да го упаци, и всѣки трѣбва да разбере, че надъ всички ни стои Провидението, което непрестанно

бди и връща всѣкому споредъ дѣлата и заслугитѣ му. Нѣвга бѣхъ казалъ, че „Преславска дума“ трѣбва да си каже мнението и то по начинъ такъвъ, по какъвто е било казвано изъ „вътрешния градъ“ на Старинния Преславѣ.

Ето въ що се състои днесъ това мнение — тази тежка дума — на старинния градъ: — нека възкрѣсне правдата и се достигнатъ възделенитѣ идеали на България! — Да живѣе възкресителътъ Н. В. Царь Борисъ III, да живѣе престолонаследникътъ Н. В. Князь Симеонъ Търновски. на които предстои да върнатъ златния вѣкъ на България, както при едноименнитѣ имъ отъ старинната престолнина — Преславѣ.

Ако всички насочимъ нашето съзнание и всички наши духовни и материални сили подъ горния девизъ, ние ще бждемъ сплотени и непобедими. Въпрѣки разочарованието ни, че не сме задоволени бързо, въпрѣки отчаянието ни, намъ пред-

стои да дадемъ данъта си на Царь и Отечество. Ние всички знаемъ колко разочарования сж ни спохождали и колко горчевини сме преживѣли, но въпрѣки това, на борцитѣ не е просто да скръстятъ ржце и да наведатъ унило глави, като баби. Не!... На бореца е отредено, докато тече кръвъ въ жилитѣ му, да се бори съ гордо вдигната глава и съ усмивка да умира за общитѣ идеали на нацията и свидното отечество.

Преславци, схващате ли, кой е днесъ истинския и първия зовъ, който Ви сочи собствения Ви възходъ? Единъ и неотемлимъ е той: — **Всички българи да бждатъ събрани подъ българския трицветъ!**...

Нека се развѣе българския прѣпорецъ тамъ, където живѣе български родъ, тамъ, където сж гробоветѣ на нашитѣ чутковни герои и гдето земята е още напоена съ българска кръвъ и тогава... „Миръ на земли и любовъ братска зацвѣтътъ“.

Не желаемъ и не бива ние първи да се явимъ предъ праведния сждъ, който настѣпва днесъ. Не, нека всички се изповѣдатъ, а намъ последни да е редътъ, защото ние нѣма какво да изповѣдаме, освенъ страданията си, въ очакване да ни огрѣе правдата. Но това, разбира се, далечъ не значи, че ние трѣбва да бждемъ спокойни и безгрижни. Напротивъ, ние трѣбва да бждемъ будни и готови, и когато грѣшнитѣ се изповѣдатъ, трѣбва да ни видятъ бодри и построени въ гжсти редици, възпламенени, съ искрящи очи и гордо вдигнати чела, горди и величави въ своята правота и сигурни въ своята победа.

Предстои „ВЪЗКРЕСЕНИЕ“; гответе се за това тържество, гответе се и мислете, или по-право разумеете се и не забравяйте, че въ нашитѣ народни пѣсни е казано: — „Сговорна дружина планини повдига...“

Никой не бива да живѣе повече съ своя отвратителенъ егоизъмъ, никой не трѣбва да се грижи повече

за своето благо, защото нѣма по-висше благо отъ общонародното, и нека се знае, че само когато всички сж добре, ще бжде всѣки добре.

Че нѣкой си ималъ въ изобилие, не трѣбва да му завиждаме и се чувствуваме нещастни, защото всѣки отъ насъ ще си спомни за участта на Чорбаджи Цeko, Чорбаджи Михалаки и мнозина други като тѣхъ, а тази участъ бѣше такава, каквата не бива да се пожелава никому. Никой отъ насъ не знае какво му носи утрешниятъ день.

Накжсо — сега сж върховни моменти за нацията. Не затваряйте очи предъ тѣхъ, но недейте и да бързате. Имайте вѣра въ премъдрия нашъ Върховенъ вождъ, който бди, грижи се и мисли за цѣлия български народъ. Ако и най-дребниятъ и незначителенъ селски стопанинъ се грижи за бждещето и процвѣтяването на своето стопанство, то колко повече нашиятъ голѣмъ и общъ стопанинъ — стопанинътъ на цѣла България — трѣбва, а и не може да не се грижи за процвѣтяването на общото българско стопанство.

Ето защо, нека всѣки отъ насъ, който истински се стреми къмъ осъществяване идеалитѣ на българския народъ, да бжде бодъръ и готовъ, нека всѣки отъ насъ прибави къмъ своята молитва и следното:

„Вѣрвамъ въ Единато Бога и въ нашия премъдъръ Царь“, а работейки за величието му, ние работимъ за величието на българския народъ и за собствения си успѣхъ.

Бждете здрави, преславци, и възторжено поздравени съ идващото Възкресение!...

К-А-М-А-К

За гистѣ негати само въ негатицата на

Прес. Търговски & Синове

Шуменъ

По приложение закона за снабдяване земеделцитѣ - стопани

съ дребенъ зем. инвентаръ

До 20 т. м. отъ Преславска околия сж направени следнитѣ поржчки за дребенъ земеделски инвентаръ: 800 плуга, 2 трактора, лозарски плугове 226, брани 638, редови сѣялки 104, лозарски прѣскачки 284, овощарски прѣскачки 14, окопвачки 76, триори 20, семечистителни машини 4, вѣялки 39, сламорѣзачки 7, гроздомелачки 8, кукурузотрошачки 8, цвеклорѣзачки 2, винарски помпи 4, помпи за напояване 7, валяци 2.

Записванията продължаватъ за втората доставка.

На вниманието на тия, отъ които зависи

Преди нѣколко дни деятельтъ отъ Археологическото сдружение „Българска старина“ Ш у м е н ъ г-нъ Дечко Симеоновъ е посетилъ Патлейна съ една група екскурзиянти. Както винаги при подобни случаи, пазачътъ е предложилъ на екскурзиянтитѣ картичкитѣ — снимки на Патлейна, които се продаватъ въ полза на Преславското археологическо д-во „Тича“ и специалнитѣ марки, продавани за смѣтка на сдружението „Българска старина“ Шуменъ. По тоя поводъ г-нъ Дечко Симеоновъ е направилъ доста остра зебележка на пазача въ смисълъ, че той трѣбва да предлага маркичѣ на „Българска старина“, а не картичкитѣ на Преславското Д-во „Тича“ и види се, за да намали ефекта отъ забележката си, му е обяснилъ, че приходътъ отъ тия марки е пакъ за Преславѣ.

Ние отдавна чуваме, че сдружението „Българска старина“ събира помощи за Преславскитѣ старини, макаръ че още отъ тия срѣдства за целта не е разходвано нищо. Но не можемъ да разберемъ съ какво нещастнитѣ картички на преславското археологическо д-во „Тича“ прѣчатъ на разпространението на маркичѣ на „Българска старина“.

Наблюдателъ

Въ желанието си да помогне на общинскитѣ сждии при изпълнение на сждийската имъ функция, редакцията ни печата въ подлистникъ извадки отъ специално подготвения рефератъ отъ преславския адвокатъ г-нъ Боневъ, които съдържатъ сжществени напѣтствия по въпроса.

За манастира „Св. Пантелеймонъ“ на св. Царь Бориса

(следва отъ 1 страница)

рата икона. Тогава той ще вземе свещица, ще цреминѣ съ тихи стѣпки, за да не наруши мистичната тишина на църквата и благоговѣйно ще я запали предъ Иконостаса. Въ тая обстановка поклонникътъ неминуемо ще почувствува по единъ мистиченъ пжтъ връзката на тоя Храмъ съ миналото, въ който Св. Царь Борисъ е пристѣпалъ по сжщия подъ и палилъ кандило. И, когато си отиде оттукъ, той ще понесе въ душата си, освенъ възторга, че е видѣлъ паметницитѣ на Златния Вѣкъ, но и частица отъ пламѣнка на тоя духъ.

Ние сме убедени, че тогава деньтъ 9 августъ — деньтъ на великомъченика св. Пантелеймона, покровителъ на Патлейнската църква, нѣма да бжде единъ никому неизвѣстенъ празникъ. На тоя день ще се създаде традиция да се стичатъ на Божествена служба поклонници отъ цѣлата

българска земя. По такъвъ начинъ връзката ни съ миналото ще бжде пазена и духътъ на това минало ще бжде още по-често съ българския народъ.

Нека тия наши мисли да не бждатъ програма — далечъ сме отъ мисълта да редимъ нѣщата въ Патлейна; но смѣтаме — никой не ще да отрече, че по тоя пжтъ ако трѣгнемъ, ще отидемъ малко по-далечъ, отколкото сме сега. Нека преславското гражданство, което първо има историческия дългъ, Преславското археологическо д-во, Шуменското сдружение „Българска старина“ и най-после Археологическия Музей, който е най-компетентниятъ и авторитетенъ институтъ, се замислятъ и дадатъ една поинтензивна работа въ издигане стойността на Преславскитѣ старини предъ очитѣ на българския народъ и свѣта.

В. С.

С. Миленикова

ЗЛОБОДНЕВКА

(Продължение отъ бр. 28)

Но Димитъръ Марковъ
Той първи излѣзе
Свободно безъ прѣчки
Въ парламента влѣзе

Въ София се движи
Въвъ вишитѣ срѣди
Желая му скоро
Булка да намѣри

Че Стефанъ Драгоевъ
Пръвъ отъ вси ергени
Всичкитѣ засрами
И днеска се жени

Димитъръ Чалъковъ
Да не се обижда

На Стефана вече
Почна да завижда

А за Иванъ Дяковъ
Отколе се знае,
Че и той за булка
Все още мечтае

А фелшерътъ Пенчо
С'акордионъ свири
И жертвички млади
За сърдцето дири

Тодоръ, Ангелъ, Любенъ
Край него се слагатъ
Случай кат' имъ падне
На Пенча помагатъ

Станю Граматиковъ
Журналистъ известенъ
Достойно попадна
Въ моята пѣсенъ

Макаръ на години
Йощъ пише, не спира
И Коста Лучански
Даже конкурира

Коста с'Юрданъ Кировъ
Било зиме лѣте
Винаги си пиятъ
Заедно кафето

Адвокатъ Петрушевъ
Първенството носи,
Че вещо познава
Всичкитѣ въпроси

Иначе добъръ е
И с'душа е блага

На критика всичко
В'живота полага

А пжкъ Докторъ Миневъ
Лѣкаръ ветеринаренъ
Личностъ е позната
И е много харенъ

На жребци и бици
Само не се нрави,
Че отъ първа младостъ
Нещастни ги прави

Г-нъ Кокорковъ
Саминъ не отрича,
Че с'брадата черна
На Ботевъ прилича

А Петю готвача
Какъ не се умори
Като воденица
Безспирно говори

ЕДНО ГОЛЪМО ТЪРЖЕСТВО

с. Веселиново. На 14 май т. г. се извърши освещаването на знамето на работническата организация в Веселиновска община. Тържеството се извърши под енергичното ръководство на общинския кмет г-н Христов, който положи всички усилия, щото тържеството да бжде импозантно. Поканени бяха и присъстваха на освещаването: Шуменският областен директор г-н Шумелов, главният секретар на общия работнически съюз г-н Стефанов, кметовете на Смѣдово и Янково и всички господа офицери от 4-та пехотна трудова дружина, които квартируват в понастоящем в с. Ришъ. Голѣмо множество мъже и жени от околните села Ришъ, Александрово, Смѣдово и др. се стекоха в часа на тържеството. Към 10 часа преди обѣд се построиха в каре около централната шосейна улица учащите се, войниците и организирания работници и земеделци и посрѣгнаха Шуменския областен директор, придружен от главния секретар на Работническия Съюз г-н Стефанов. Подъ звучитѣ на военната музика и гръмогласно ура, бѣ приветствуванъ г-н Областният директор от г-на кмета. Следъ молебена, извършенъ от енорийския ни свещеникъ, се порси новото работническо знаме и, кръстено от Областния директор, се издигна високо от жилеститѣ ръце на работника — знаменосецъ, посрѣгнато съ възторжено ура от всички присъствающа. Следъ освещаването г-н Областният Директоръ в двучасова пламенна и високо патриотична речъ изтъкна голѣмото значение на благословения отъ Бога трудъ, който е движилъ къмъ напредъкъ българския народъ и въ миналото, и сега. Той прикани хилядното множество къмъ братство и национално обединение, да вървимъ следъ водача на българския народъ *Негово Величество Царя*. Речта на г-н Директора бѣше изпратена съ нестихващо ура. Следъ него говори общинският кметъ г-н Христовъ. Въ красива и съдържателна речъ кметътъ извика у слушателитѣ спомена за великитѣ идеали и героизма на нашитѣ борци въ миналото за извоюване на българското освобождение. Громко ура изпрати и речта на кмета. Накрая взе думата главният секретаръ на Работническия Съюзъ. Той говори за професионалното организиране на работниците, като припомни, че тия организации професионални ще изведатъ България на спасителния брѣгъ. Множеството съ продължително „ура“ одобряваше напѣтственитѣ слова на младия ораторъ.

Къмъ 2 часа следъ обѣдъ въ училищния дворъ се сложи голѣма народна трапеза, на която седнаха въ най-добро разположение всички поканени гости и мѣстни жители. Пиха се наздравича за *Негово Величество Царя*, за работниците и българския народъ. Подъ звучитѣ на военната музика се извиваха кръшни хора, въ които взеха участие всички. Къмъ 5 часа г-н Областният директоръ и г-н Стефановъ, придружени от г-на кмета, посетиха и с. Ришъ, където изслушаха болкитѣ на населението отъ тоя беденъ край. Всички останаха дълбоко трогнати отъ голѣмото внимание на г-н Директора и останаха съ вѣра, че той ще направи всичко възможно, за да облекчи болкитѣ имъ. Хвала и честъ и на г-на Областния директоръ и на г-на кмета, че въ тоя день донесоха толкова радостни надежди на всички ни!

Атанасъ Терзиевъ

Рекл. вестникъ Преславска дума

24 май въ гр. Преславъ

Деньтъ още отъ сутринята бѣше хубавъ. Ученицитѣ отъ прогимназията и първоначалнитѣ училища въ стройни редици, начело съ националния триколюръ, се отправи за манастира „Св. Св. Кирилъ и Методий“, където се отслужи молебенъ. Присъстваха: околийскиятъ училищенъ инспекторъ, околийскиятъ управителъ, кметътъ на града, и народниятъ представителъ Димитъръ Марковъ и много граждани. Преславци винаги сж имали празника на равноапостолитѣ празникъ на цѣлия български народъ. И тоя день тѣ доказаха това съ своето присѣствие. Следъ молебена ученическиятъ хоръ при прогимназията изпѣ химна на Св. Св. Кирилъ и Методий, следъ което учителъ Петъръ Йотовъ произнесе кратка речъ за значението на този празникъ. Завършвайки своята речъ, той каза: „И днесъ, когато културнитѣ народи се опитватъ да потискатъ националното чувство на българския народъ, ние достойно можемъ да заявимъ, че преди вѣкове въ България се създаде славяно-българската култура, която озари историческия пѣтъ на славянството и го преведе презъ мрака къмъ свѣтли хоризонти“.

Българскиятъ народъ е доказалъ, че той заслужава да живѣе свободенъ духовенъ и политически животъ. Нека всички разбератъ, че единъ народъ, който е създаде такива събития, нѣма да загине.

В. С.

Малко повече внимание при изпълнение на поетия дългъ

Въ Патлейна пазачътъ предлага на посетителитѣ една книжка — **Водачъ за старинитѣ**, отъ уважаемия уредникъ на Българския археологически музей г-нъ Кръстю Миятевъ. Ние не можемъ да не бждемъ доволни, че на посетителитѣ се предлага указателъ за старинитѣ, отъ единъ безспорно авторитетенъ въ археологическото дѣло ученъ. Длъжни сме, обаче, да обърнемъ вниманието на ония, които днесъ иматъ непосредствената грижа за тия старини, върху нѣкои работи, които отдавна сж се промѣнили, но въпрѣки това, страница първа на тая книжка, озаглавена **„Предварителни упътвания“**, още ги сочи.

Думата ни е за следнитѣ бележки на тая страница:

„Гр. Преславъ отстои на 8½ клм. отъ гара Преславъ. Отъ гарата до града не всѣкога има превозни срѣдства.“

По-удобно може да се отиде въ Преславъ отъ Шуменъ, отгдето два пѣти дневно заминаватъ пѣтнически автомобили. За по-голѣми групи могатъ да се наематъ специални автомобили.

Преславъ е малко градче, въ което **нѣма условия за удобно пренощуване**. Малки групи посетители се разквартируватъ обикновено въ училищата или въ частни домове.

Храна може да се намѣри въ една до две малки гостилнички“.

Тия предварителни упътвания сж съставени за времето презъ 1930 год. Сега сж вече въ явно противоречие съ действителността,

защото:

1. До гр. Преславъ има желѣзопѣтна линия и разстоянието отъ гарата до града е само 500 метра;

2. До Преславъ може да се отиде по-удобно **не отъ Шуменъ, а по желѣзопѣтната линия**;

3. Преславъ е наистина малко градче, обаче въ него **вече има удобни условия за пренощуване** (два малки хотела и една туристическа спалня);

4. Храна може да се намѣри **изобилна и доброкачествена**, не само въ една-две гостилнички, **но и въ единъ голѣмъ и уютенъ ресторантъ**.

Ние сме убедени, че г-нъ Миятевъ, когато е писалъ тази книга, се е ръководилъ отъ искреното желание да създаде единъ истински **водачъ за преславските старини** и затова е написалъ тази страница, която за времето, когато е писана, книгата е отговаряла на действителността.

Не можемъ да простимъ, обаче, пренебрежението, съ което лицата, които претендиратъ да се грижатъ за тия старини, се отнасятъ къмъ поетия дългъ, иначе тѣ отдавна биха корегирали тая страница на първата книга, ако, разбира се, и тѣ се ръководятъ отъ искреното желание да упътватъ поклонниците на Преславъ.

Ние не допускаме, че това се върши умишлено, но по всичко личи, че господата нѣматъ достатъчно време и възможностъ да вложатъ една по-сериозна грижа къмъ преславскитѣ старини.

Наблюдателъ

Болезтѣта скорбутъ се лѣкува успѣшно съ витаминъ „Ц“

На конгреса на германскитѣ лѣкари се направи докладъ върху значението на витаминитѣ въ борбата съ нѣкои болести и специално противъ скорбута, който се явява при липсата на витаминъ „Ц“. Ежедневно човѣшкиятъ организъмъ се нуждае отъ 20 милиграма витамини „Ц“, което количество може всѣки да си набави отъ 250 грама круши или 300 грама лимони и портокали, а по-лесно отъ 60 гр. червени домати, 150 гр. салата, 20 гр. грахъ или леща, или 7 гр. магданозъ, който съдържа тоя витаминъ въ най-голѣмо изобилие.

Пролѣтно време жителитѣ на балканскитѣ села, особено тия, които сж се хранили съ царевица, или тия отъ градоветѣ, които сж употребявали чистобѣлъ хлѣбъ, започватъ да чувствуватъ ревматични болки, задухъ, затруднение на сърдцето, виене свѣтъ, умора и пр. Модерната медицина е установила, че това болезнено състояние на организма се дължи главно на липсата на витаминъ „Ц“, който може да се даде на болния чрезъ инжекция, хапчета и по естественъ пѣтъ, чрезъ употреблението на пшениченъ или ръженъ хлѣбъ, който съдържа по-голѣма доза трици, или при остри случаи пумперникелъ отъ трици. Витаминитѣ изчезватъ при загрѣване надъ 180 градуса. Трицитѣ съдържатъ витаминъ „Ц“ въ най-голѣмо изобилие.

Д-ръ Н. Христовъ

— 4 —

могатъ да се намѣсватъ въ областта на действията на административнитѣ власти; 4) Законодателното тѣло не може да издаде съдебно решение, нито пъкъ може да измѣни, да отмѣни, или да казира едно решение на сѣдилищата, макаръ последното да е неправилно издадено.

Сѣдилищата сж длъжни да решаватъ дѣлата споредъ точния разумъ на *действующитѣ закони*. Ако последнитѣ сж непълни, неясни или противоречиви, тѣ постановяватъ решенията си споредъ *общия смисълъ на законитѣ*. При липса на законъ по дадена материя, тѣ основаватъ решенията си върху *обичая*, а при липса на такъвъ, върху *справедливостта* — чл. 9 Г. С.

Сѣдилищата се раздѣлятъ на *обща и особени*. *Общи* сж: общинскитѣ, околийскитѣ, областнитѣ, апелативнитѣ сѣдилища и Върховния касационенъ сѣдъ. Уредени сж съ закона за устройството на сѣдилищата.

Особени сж: военнитѣ и духовнитѣ сѣдилища, които сж уредени съ особени закони.

Отъ общитѣ сѣдилища — общинскитѣ, околийскитѣ, областнитѣ и апелативнитѣ разглеждатъ дѣлата по *сѣщество*, а Върховниятъ касационенъ сѣдъ наблюдава само за *точното изпълнение на законитѣ* и за еднаквото имъ приспособление — чл. 4 отъ закона за устройството на сѣдилищата.

При околийскитѣ сѣдилища има сѣдии-изпълнители, а при областнитѣ сѣдилища — сѣдии-следователи и нотариуси. При областнитѣ сѣдилища има и *прокурори* — специална длъжностъ, назначението на която е да бжде стражъ на закона. Представителъ на правителството, публичния редъ, застъпникъ на интереситѣ на обществото, прокурорътъ въ сѣщностъ е представителъ на закона и назначението му е да бди за прилагането и изпълнението на последния.

Никола Ив. Беневъ
адвокатъ — гр. Преславъ

ЗА ОБЩИНСКИТѢ СѢДИЛИЩА

(Законътъ за общинскитѣ сѣдилища въ връзка съ закона за гражданското сѣдопроизводство)

Притурка на в. „Преславска дума“
1939 година

ПРЕСЛАВСКА ДУМА

Тарифи на обявленията:

Обяви държавни и общински по 2 лв. кв. см.
Годежни и вѣнчални по 40 лв. Некролози по 50 лв.
Неприемане имени дни 20 лв. Въ хрониката на редъ 5 лв.
Малки обявление отъ 10 до 20 лв.

Броя 1 лв. Търговски по споразумѣние
Годишенъ абонаментъ 30 лв. Излиза всѣко 1 и 15 число

Голѣмо българско тържество въ Берлинъ

По случай тезоимения денъ на Н. В. Царъ Борисъ III, нашиятъ пълномощенъ министъръ въ Берлинъ г. и г-жа Драганови, устройха единъ голѣмъ приемъ въ помѣщенията на Берлинската ни легация, какъвто по размѣри и сърдечностъ живущитѣ въ Берлинъ наши сънародници не сж виждали.

Преди обѣдъ въ руската църква „Катедраленъ Съборъ Възкресение Христо-во“ се отслужи благодарственъ молебенъ, при участието на всички почти живущи въ Берлинъ българи, мнозина отъ които бѣха пристигнали отъ най-далечнитѣ предградия на милионния градъ. Черковната служба се извърши отъ бившия митрополитъ на Москва Негово Високопре-

освещенство Тихонъ, съ участието на множество свещенослужители и при пълното участие на черковния хоръ, което на молебена придаде особена тържественостъ.

На видно мѣсто въ черковата срещу анвона бѣ застаналъ нашиятъ пълномощенъ министъръ Драгановъ съ съпругата си, начело на цѣлия персоналъ на легацията. Останалата частъ на черковата въ лѣво и дѣсно бѣ препълнена съ придошли за молебена наши сънародници, учащата се студентска младежъ и множество българи, които временно пребиваватъ въ германската столица.

Следъ привършване на благодарствения молебенъ, митрополитъ Тихонъ произнесе отъ анвона подхо-

щето за случая хвалебно и назидателно слово, въ което добави, че единството на единъ народъ около своя държавенъ глава е толкова важно въ днешно време, колкото и най-модерното въоръжение. Всички присѣтствующи въ черковата н а ш и сънародници изказваха своитѣ сърдечни пожелания на министра г. и г-жа Драганови за дългоденствието на Н. В. Царъ Борисъ III и за преуспѣване на родната ни кауза. — Следъ обѣдъ, въ уютнитѣ и разкошно декорирани помѣщения на Берлинската ни легация, г. и г-жа Драганови дадоха своя голѣмъ приемъ. Всички салони бѣха препълнени съ гости. Застаналъ предъ украсения съ зеленина и малки български знамена голѣмъ портретъ на Н. В. Царя, министрътъ Драгановъ произнесе приветствена речъ, въ която изтъкна голѣмото дѣло на Царъ Бориса за България и неговата миролюбива политика, която отново издигна нашата Родина като важенъ политически факторъ на Балканитѣ, сътрудничеството на който се търси отъ всички.

Високо съдържателната речъ на министъръ Драганова се изпрати отъ всички съ грѣмогласно ура. При тоя случай министъръ Дра-

Скакалци въ с. Имренчево

Напоследъкъ сж се явили скакалци въ гората на с. Имренчево, които сж започнали да слизатъ къмъ лозята. Веднага следъ получаване на това съобщение, преславскиятъ лесничей, г-нъ Минчевъ, земеделскиятъ администраторъ г-нъ Арменчевъ и представители на общинската власт сж заминали на самото мѣсто, за да констатира въ размѣра на опасността, която тия скакалци биха представлявали за посѣвитѣ гановъ съобщи на присѣтствующитѣ, че Н. В. Царьтъ е благоволилъ да награди духовния баща на нашето студентство въ Берлинъ генералъ фонъ Масовъ съ голѣмия кръстъ на ордена за гражд. заслуга. Съ орденъ за гражд. заслуга V степенъ бѣ удостоенъ и аташето по печата Д-ръ Гюровъ.

На всички гости бѣха сервирани пишци закуски и лакомства съ шампанско вино. Председат. на колонията г. Димановъ благодарилъ на любезнитѣ домакини за голѣмия и тържественъ приемъ, за който всички запазиха незаличими спомени, който още повече ни сплоти и повдигна вѣрата въ свѣтлото бждеще на нашата скъпа Родина.

Д-ръ Н. Христовъ

Хроника

По сведенията, които даватъ пазачитѣ на Златната църква и Патлейна, отъ началото на пролѣтъта досега, Преславъ е билъ посетенъ отъ 5115 човѣка срещу 4200 за цѣлата 1938 година. Това налага по-голямъ интересъ отъ страна на всички къмъ Преславъ.

Отъ 22 е започната финансовата ревизия на Преславската община отъ ревизь-инспектора на Варненската смѣтна палата г. Карабашаковъ.

Съ протоколно опредѣление на Шуменския областенъ сждъ сж утвърдени за членове на Преславския общински съветъ следнитѣ избрани лица: I-и районъ Иванъ Ивановъ; III-и районъ Ангелъ Ст. Момовъ; IV-и районъ Митко Юрдановъ Райковъ; V-и районъ Иванъ Бояджиевъ; VI-и районъ Върби Русевъ, VII-и районъ Юрданъ Стояновъ; VIII-и районъ Симеонъ Ганевъ и IX-и районъ Вичо Каровъ.

Къмъ края на идната седмица съветътъ ще се конституира и избере двама членове за засилена общинска управа.

Износътъ на череши отъ Осмаръ е започналъ на 23 м. м. Черешитѣ се изнасятъ предимно за Варна.

Земеделски стопани,

ПТИЦЕВЪДСТВОТО е най-доходниятъ клонъ отъ скотовъдството. КОКОШКИТѣ оползотворяватъ всички отпадъци храни и носятъ най-много доходи. ГРИЖЕТЕ се за тѣхъ, гледайте ги добре, хранете ги правилно съ разнообразна храна и имъ постройте удобни кокошарници. **Тѣ ще се отплатятъ за всички грижи и разходи!**

(Изъ бр. 2 на в. „Земеделска камара“).

У В О Д Ъ

Основни понятия

Съкращения:

О. С. — законъ за общинскитѣ сдилища.
Г. С. — законъ за гражданското сждопроизводство.

Гражданско-материалнитѣ закони установяватъ гражданскитѣ права на хората въ обществото. Това сж правата, които уреждатъ положението на личността въ обществото, въ семейството, нейнитѣ отношения съ себеподобнитѣ, по поводъ лични, стопански, търговски, въобще, имуществени връзки. Гражданско-материални закони сж: законътъ за лицата, законътъ за настойничеството, законътъ за припознаване незаконнороденитѣ деца, за узаконението имъ и за усыновяването, законътъ за имуществата, собствеността и сервитутитѣ, законътъ за наследството, законътъ за задълженията и договоритѣ, законътъ за давността, търговскиятъ законъ и др.

Въпрѣки че границитѣ на гражданскитѣ права сж точно установени съ множество граждански закони, хората пакъ изпадатъ въ стълкновение и спорове. Ето защо, наложило се е, тѣзи права да иматъ своя охрана, една организирана защита. Така се е дошло до нуждата отъ правилата на закона за гражданското сждопроизводство, чрезъ който гражданскитѣ права на всички граждани сж поставени подъ еднаква и справедлива охрана.

Обръщането на гражданитѣ къмъ сждебната властъ, съ цель да добиятъ отъ нея признаването на едно оспорено право, или признаването и въз-

становяването на едно нарушено право и цѣлата дейтелностъ на сждъ и лица по този поводъ, съставлява сжщността на *гражданския процесъ*, който е законно срѣдство за охрана на гражданскитѣ права противъ тѣхнитѣ нарушители.

Като се охраняватъ чрезъ гражданския процесъ накърненитѣ права на отдѣлнитѣ личности, опазва се и правовия редъ въ държавата. Последната, чрезъ отдѣлната си *сждебна властъ*, играе ролята на върховенъ пазител на реда, безъ който животътъ въ обществото е невъзможенъ.

Сждебната властъ е отдѣлна отъ изпълнителната. Съгласно чл. 13 отъ конституцията, тя принадлежи на сждебнитѣ мѣста и лица, които действуватъ отъ името на Държавния глава. Сждебната властъ е функция на държавата, делегирана е отъ последната, но въпрѣки това, тя принадлежи, въ всичката си ширина, на сждебнитѣ мѣста и лица.

Отъ принципа за раздѣлянето на властитѣ на изпълнителна, законодателна и сждебна, принципъ, прокаранъ въ Франция презъ 1790 година, произлизатъ и сж установени послѣдствия, отъ които най-добре се схващатъ съотношенията между сждебнитѣ и другитѣ власти. По-важнитѣ отъ тѣхъ сж: 1) Сдилищата нѣматъ право да отказватъ да прилагатъ законитѣ. Щомъ законътъ е изработенъ по предписанитѣ въ конституцията форми, вече е безусловно задължителенъ за сдилищата, на които е забранено да отказватъ решаването на дѣлата подъ предлогъ, че законитѣ сж непълни, неясни, или противоречиви — чл. 10 Г. С. За неизпълнение на това правило виновнитѣ отговарятъ за *отказъ отъ правосудие* — чл. 916 Г. С. 2) Сдилищата нѣматъ право да обявяватъ предварително и общо, какъ биха разрешавали занаяпредъ този или оня юридически въпросъ; 3) Сдилищата не

Въ заседанието на делегатитѣ на земеделскитѣ задруги въ Преславска община е избранъ за членъ отъ страна на земеделскитѣ задруги въ Преславския общински съветъ земеделецътъ-стопанинъ отъ гр. Преславъ Тодоръ Пенчевъ.

На 14 май въ Преславъ дойде комисия по приемане на желѣзопътната гара. Комисията е намѣрила, че е необходимо да се направятъ следнитѣ работи: на права на жилищно помѣщение, продължение на рампата, постройка на трета линия.

По нареждането на М-вото на земеделството — отдѣление за горитѣ и лова, сж предприети въ цѣла България гонки за изтрѣбление на вреднитѣ птици. Въ много отъ общинитѣ въ Преславска околия тия гонки сж започнали.

Първа Софийска трудова дружина е започнала подготвителната работа по на права пжтя Върбица—Айтосъ.